

KPS.411.002.04.2015
R/15/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer, tytuł kontroli i okres objęty kontrolą</i>	R/15/002 – Aktywizacja osób starszych w dziennych domach pomocy. Lata 2013-2015 (I półrocze).
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.
<i>Kontroler</i>	Elżbieta Sieteska-Nielepkowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92603 z dnia 12 sierpnia 2015 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Sochaczewie, Al. 600-lecia 90, 96-500 Sochaczew.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Pani Teresa Mlchałowska, Dyrektor Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Sochaczewie ¹ – od 1 lipca 2006 r.

(akta kontroli str.

(akta kontroli s

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia² pozytywnie wykonywanie przez Dom w okresie objętym kontrolą działań aktywizujących osoby starsze, określonych w ustawie o pomocy społecznej³, rozporządzeniach wykonawczych, uchwałach Rady Miejskiej i uregulowaniach wewnętrznych.

DDPS zapewnił przebywającym w nim osobom udział w aktywnych formach, zaspokajających po-trzeby towarzyskie i kulturalne, organizował terapię zajęciową, ułatwiał podtrzymywanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym i osobami spoza Domu, zapewnił warunki do udziału w praktykach religijnych oraz możliwość reprezentowania seniorów przez trzyosobową Radę Domu⁴, stanowiącą organ pomocniczy i doradczy Dyrektora Domu. Ustalono też zasady przyjmowania pensjonariuszy i odpłatności⁵, a także określono prawa⁶ i obowiązki⁷ pensjonariuszy oraz wspomnianej Rady Domu⁸. DDPS dysponował infrastrukturą umożliwiającą seniorom aktywne spędzanie wolnego czasu. Budynek oraz jego otoczenie pozbawione były barier architektonicznych, a pomieszczenia spełniały wymogi ustanowione przez Ministra Infrastruktury⁹. Dzięki zatrudnianiu instruktorów muzykoterapii i kulturalno-oświatowego, seniorzy mieli pełniejsze wsparcie, adekwatne do wieku i stanu zdrowia, a także indywidualnych potrzeb i predyspozycji. Ankietowani seniorzy zwracali jednak uwagę na potrzebę zwiększenia zakresu zajęć usprawniających (aktywizujących), w tym gimnastyki, zabaw tanecznych, śpiewu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

¹ Dalej: DDPS lub Dom.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje trzostopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według wskazanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz.163 ze zm.); dalej: ustawa o pomocy społecznej.

⁴ Członkowie Rady Domu występują z inicjatywą i współpracują w organizowaniu życia kulturalnego i zaspakajaniu potrzeb pensjonariuszy (§ 10 ust. 2 regulaminu).

⁵ W regulaminie wewnętrznym DDPS, dalej: regulamin wewnętrzny. Obowiązuje od 1 stycznia 2008 r. (obowiązywał także w okresie objętym kontrolą). Pobyt w Domu jest nieodpłatny, a opłata za żywnienie (3 posiłki) wynosi 6 zł dziennie (§ 2 regulaminu).

⁶ M.in.: poszanowanie godności osobistej, zachowania tajemnicy w sprawach prywatnych, poszanowanie praktyk religijnych i przekonań oraz wyboru odpowiednich dla swoich możliwości, zainteresowań i potrzeb, formy wsparcia i aktywizacji.

⁷ M.in.: przestrzeganie norm i zasad współżycia społecznego w Domu i poza jego siedzibą, w szczególności: godne traktowanie i poszanowanie praw innych pensjonariuszy i pracowników, dbanie o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, zachowanie dyskrecji w sprawach prywatnych, kulturalne rozwiązywanie sporów i konfliktów, okazywanie wzajemnej troski i pomocy (§ 3-4 regulaminu).

⁸ M.in.: przedkładanie wniosków o zawieszenie lub wykluczenie pensjonariusza w przypadku rażącego łamania zasad współżycia społecznego, bądź uporczywego łamania regulaminu, organizowanie samopomocy wśród pensjonariuszy, przez zachęcanie do odwiedzania chorych kolegów i koleżanek, zachęcanie do pomocy wzajemnej (§ 6 regulaminu).

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz.690 z zm.).

Zapewnienie wsparcia osobom starszym w dziennym domu pomocy przez umożliwienie korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz prozdrowotnej.

1. Dom funkcjonuje od 1 grudnia 1980 r., początkowo jako zakład budżetowy, a od 1999 r. jest jednostką budżetową Miasta. Statut Domu ustanowiony został uchwałą Rady Miejskiej¹⁰. Do bieżącego nadzoru nad działalnością Domu zobowiązany jest Burmistrz Miasta. W Statucie określono cele¹¹ i przedmiot działalności Domu, m.in.:

- udzielanie osobom starszym lub o zmniejszonej sprawności psychofizycznej pomocy, przez ich udział w aktywnych formach, zaspokojanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych; organizowanie terapii zajęciowej;
- zapewnienie całodziennego wyżywienia, warunków do aktywnego trybu życia (rehabilitacja, roz-rywki kulturalno-oświatowe) oraz pomoc w załatwianiu ważnych spraw osobistych.

Pensjonariusze posiadali m.in. prawo korzystania z usług świadczonych przez Dom, uzyskania pomocy w zaspokojeniu swoich potrzeb, godnego traktowania, zgłaszania skarg i wniosków do Dyrektora i Rady Domu.

Uregulowania wewnętrzne nie określają standardów odnośnie liczby, rodzaju i wyposażenia pomieszczeń, liczby i wykształcenia personelu opiekuńczego, liczby uczestników przypadających na pracowników bezpośrednio zajmujących się pensjonariuszami, czy też dostępu do opieki lekarskiej. Należy jednak zaznaczyć, że ustawa o pomocy społecznej nie nakłada obowiązku wprowadzenia takich standardów.

(akta kontroli str. 4-30, 53-56)

Osoby przyjmowane byli do DDPS, zgodnie z postanowieniami Statutu¹², na podstawie wypełnionego i zaakceptowanego przez Dyrektora Domu *wniosku o przyjęcie pensjonariusza*, dowodu osobistego, dokumentu dotyczącego dochodów i ewentualnie niepełnosprawności. NIK zwraca uwagę, że przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej¹³. Pan Piotr Osiecki Burmistrz Miasta poinformował, że projekt Statutu DDPS, który zostanie przedłożony do uchwalenia Radzie Miejskiej, określi sposób kierowania i udzielania świadczeń w DDPS, w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

(akta kontroli str. 18, 25, 31-32, 167-169)

W okresie objętym kontrolą DDPS funkcjonował od poniedziałku do piątku w godzinach od 6³⁰-14³⁰, a w razie zaistnienia takiej potrzeby Dyrektor Domu wyznaczał inne dni i godziny funkcjonowania placówki.

Dom posiada infrastrukturę umożliwiającą podopiecznym aktywne spędzanie wolnego czasu. Dysponuje świetlicą (podzieloną na dwie części, telewizyjną i „klubową”), pełniącą jednocześnie funkcje sali spotkań integracyjnych, sali do gimnastyki i do wykładów, organizowania zajęć świetlicowych i potańcówek. Pomieszczenia Domu były czyste (wolne od nieprzyjemnych zapachów), kolorowo pomalowane, ozdobione (w oknach kolorowe wertykale), kwiatami, ozdobami wykonanymi przez seniorów.

(akta kontroli str. 147-149)

W regulaminie pracy DDPS¹⁴ określono zakres działalności placówki (świadczonych usług), w tym opiekuńczych¹⁵. Istnieje możliwość korzystania przez pensjonariuszy z

¹⁰ Uchwała Nr LXVI/423/94 RM z 22 kwietnia 1994 r. w sprawie ustanowienia statutu DDPS. Statut został zmieniony z dniem 4 lipca 2006 r. kolejną uchwałą Nr LX/565/06 RM z 4 lipca 2006 r. w sprawie nadania statutu DDPS (obowiązywał w okresie objętym kontrolą).

¹¹ Celem działania Domu jest zaspokojenie potrzeb osób potrzebujących wsparcia ze strony pomocy społecznej.

¹² Por. § 5 Statutu.

¹³ Art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

¹⁴ Regulamin pracy DDPS wprowadzony został zarządzeniem nr 1 Dyrektora DDPS z 20 września 2006 r. Jako cel działania Domu wskazano w nim zaspokajanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej osobom potrzebującym pomocy (§ 5). Regulamin został zmieniony zarządzeniem nr 6 Dyrektora DDPS z 15 maja 2015 r. (utworzono dwa stanowiska pracy: instruktora muzykoterapii i instruktora kulturalno-oświatowego).

natrysku i prania rzeczy osobistych. Oferowane jest wyżywienie, w tym dietetyczne (trzy posiłki dziennie, w tym jeden na wynos) oraz zapewnia się warunki do aktywnego spędzania czasu (angażowanie pensjonariuszy w drobne prace na rzecz Domu, rehabilitacja, zajęcia kulturalno-oświatowe) i pomoc w załatwianiu ważnych spraw osobistych.

Wyżywienie w Domu było odpłatne dla wszystkich pensjonariuszy, według stawki dziennej ustalonej przez dyrektora, po konsultacjach z członkami Rady Domu. Korzystanie przez seniorów z oferowanych usług, zgodnie z regulaminem, było nieodpłatne¹⁶.

(akta kontroli str. 23-30, 53-56)

W regulaminie wewnętrznym DDPS określono zasady przyjmowania podopiecznych, odpłatności¹⁷, prawa¹⁸ i obowiązki¹⁹ pensjonariuszy, a także prawa i obowiązki Rady Domu²⁰. Ustalono, że założenia Statutu oraz regulaminów: pracy i wewnętrznego DDPS były realizowane. Dom świadczył także usługi w postaci posiłków dostarczanych do miejsca zamieszkania przez opiekunki²¹. Seniorzy mogli korzystać z opieki pielęgniarstwa oraz łazienki, kąpieli i prania odzieży.

(akta kontroli str. 53-56, 57-61)

2. W latach 2013-2015 (I półrocze), według stanu na 31 grudnia i 30 czerwca, nieznacznie wzrosła liczba osób zwracających się o przyjęcie do DDPS (119 w 2013 r. i 2014 r., 122 w I półroczu 2015 r.). W okresie objętym kontrolą nikomu nie odmówiono przyjęcia. Wnioski o przyjęcie złożyły łącznie w tym okresie 73 osoby²², a 129 skierował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na bezpłatne posiłki²³, w ramach rządowego programu *Pomoc państwa w zakresie odżywiania* (na lata 2006-2013 i 2014-2020). Część osób kierowanych przez MOPS na posiłki korzystała także z usług oferowanych przez Dom, a dla 114 osób posiłki dostarczane były przez opiekunki do miejsca zamieszkania. W okresie objętym kontrolą, wyłącznie z posiłków korzystało przeciętnie w miesiącu około 40% osób²⁴, korzystających także z innych usług oferowanych przez Dom.

(akta kontroli str. 43)

Wydatki na prowadzenie i utrzymanie DDPS wyniosły w latach 2013-2015 (I półrocze) odpowiednio 995.798,26 zł²⁵, 981.753,82 zł²⁶ i 513.238 zł²⁷, co stanowiło 95%, 99% i 47% w relacji do planów po zmianie. Obejmowały m.in.: wynagrodzenia osobowe pracowników i pochodne od wynagrodzeń (stanowiły: 64%, 65%, a w I półroczu 2015 – 70% wydatków), zakup żywności, materiałów i wyposażenia oraz energii, usług, w tym

¹⁵ Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem (art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

¹⁶ Por. § 8-9 regulaminu.

¹⁷ Pobyt w Domu jest nieodpłatny, a opłata za wyżywienie (3 posiłki, w tym dwa na miejscu i podwieczorek na wynos) wynosi 6 zł dziennie (§ 2 regulaminu).

¹⁸ M.in.: poszanowanie godności osobistej, zachowania tajemnicy w sprawach prywatnych, poszanowanie dla praktyk religijnych i przekonań oraz wyboru odpowiednich dla swoich możliwości, zainteresowań i potrzeb, formy wsparcia i aktywizacji.

¹⁹ M.in.: przestrzeganie norm i zasad współżycia społecznego w Domu i poza jego siedzibą, w szczególności: godne traktowanie i poszanowanie praw innych pensjonariuszy i pracowników, dbanie o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny, zachowanie dyskrecji w sprawach prywatnych, kulturalne rozwiązywanie sporów i konfliktów, okazywanie wzajemnej troski i pomocy (§ 3-4 regulaminu).

²⁰ M.in.: przedkładanie wniosków o zawieszenie lub wykluczenie pensjonariusza w przypadku rażącego łamania zasad współżycia społecznego, bądź uporczywego łamania regulaminu, organizowanie samopomocy wśród pensjonariuszy, przez zachęcanie do odwiedzania chorych kolegów i koleżanek, zachęcanie do pomocy wzajemnej (§ 6 regulaminu).

²¹ Które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagały częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

²² W I półroczu i II półroczu 2013 r. po 14 osób, w 2014 r. odpowiednio 12 i 21 osoby, a w I półroczu 2015 r. 12 osób.

²³ W I i II półroczu 2013 r. – 29 i 32, w 2014 r. odpowiednio 18 i 27 oraz 23 w I półroczu 2015 r.

²⁴ W latach 2013-2015 (I półr.) tylko z posiłków korzystało odpowiednio 47, 44 i 51 osób, przy 119 w 2013 r. i 2014 r. oraz 122 w I półroczu 2015 r. korzystających z innych usług Domu.

²⁵ Plan wydatków na 2013 r.: 1.033.424 zł, po zmianach 1.043.627 zł.

²⁶ Plan wydatków na 2014 r.: 1.003.000 zł, po zmianach 988.203 zł.

²⁷ Plan wydatków na 2015 r.: 1.051.966 zł, po zmianach 1.084.487 zł.

dostępowych do Internetu i telekomunikacyjnych, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

DDPS pokrywa swoje wydatki bezpośrednio z budżetu miasta, a pobrane dochody odprowadza na rachunek bankowy²⁸. Natomiast źródłem dochodów Domu są wpłaty za wyżywienie pensjonariuszy²⁹. Dom nie posiadał innych źródeł finansowania poza środkami z budżetu Miasta na jego prowadzenie. Dzięki staraniom i współpracy z organizacjami pozarządowymi, placówka była wspierana, np. z funduszu profilaktyki uzależnień (finansowano zajęcia z muzykoterapii).

(akta kontroli str. 33-37, 92-150)

W okresie objętym kontrolą DDPS występował, uzyskując pozytywną opinię, o zwiększenie wydatków w 2014 r. o 25 tys. zł (z przeznaczeniem na płace pracowników, zakup materiałów i wyposażenia, energii, usług pozostałych i szkolenia). Natomiast w 2015 r. Dyrektor DDPS wnioskowała o zwiększenie wydatków budżetowych o 32.521 zł, z przeznaczeniem na wynagrodzenia instruktorów kulturalno-oświatowego (1/2 etatu) i muzycznego (1/8 etatu). Zgłaszane do planu finansowego na 2013 r. (16.000 zł na remonty, w tym naprawę kanalizacji deszczowej) oraz na 2014 r. (45.000 zł, na remont parkingu) – nie zostały uwzględnione w uchwałach budżetowych Rady Miasta.

(akta kontroli str. 92-96, 165)

W okresie objętym kontrolą przeciętny koszt pobytu, w przeliczeniu na jedną osobę korzystającą z usług DDPS, wzrastał i kształtował się następująco: w 2013 – 509 zł, w 2014 – 527, a w I półroczu 2015 r. – 593 zł. Wzrost spowodowany był głównie zatrudnieniem instruktora muzykoterapii i instruktora kulturalno-oświatowego.

(akta kontroli str. 33-38, 166)

Liczba uczestników Domu w latach 2013-2015 (I półrocze) wyniosła: 171, 155 i 148 osoby. Dominowały osoby w wieku:

- 60-70 lat, których odsetek wynosił 30%;
- 71-80 lat, których odsetek wynosił 27%.

Wśród uczestników DDPS najmniej liczne były grupy osób powyżej 90 roku życia³⁰ oraz osoby w wieku poniżej 60 lat, których udział w okresie objętym kontrolą zmniejszał się i wynosił odpowiednio: 37, 27 i 23 osoby (18% ogółu pensjonariuszy). Osoby poniżej 60 roku życia, to osoby z niepełnosprawnością, przeważnie stali zasiłkobiorcy, podopieczni MOPS, skierowani na bezpłatne posiłki w Domu. Część tych osób korzystała także z innych usług oferowanych przez DDPS.

(akta kontroli str. 36)

3. W DDPS zatrudnionych było w okresie objętym kontrolą 14 osób na etatach (13 i 1/8) oraz instruktor kulturalno-oświatowy na podstawie umowy zlecenia. W skład personelu wchodził (poza pracownikami administracyjno-gospodarczymi finansowo-księgowymi)³¹: asystent socjalny³², in-struktor muzykoterapii³³ i instruktor kulturalno-oświatowy³⁴. Kwalifikacje pracowników zatrudnionych w DDPS odpowiadały wymaganiom na zajmowanych przez nich stanowiskach.

Od 1 września 2015 r. za porozumieniem stron zmieniono warunki pracy aspirantowi pracy socjalnej (zatrudnionemu w wymiarze 3/4 etau)³⁵, angażując go na stanowisko

²⁸ Por. § 13 Statutu.

²⁹ Jak wyżej – § 18.

³⁰ Jedna osoba w 2013 r., 3 w 2014 r., 2 w I półroczu 2015 r.

³¹ Dyrektor - wyższe magisterskie polityka społeczna i podyplomowe organizacja pomocy społecznej, księgowo (2 osoby), magazynier-intendent, konserwator/pracownik gospodarczy, kierowca, pracownicy kuchni (5 osób) oraz 2 sprzątaczk.

³² Wykształcenie wyższe magisterskie, psycholog (3/4 etatu) w godzinach 8⁰⁰ do 14⁰⁰.

³³ Wykształcenie muzyczne 1/8 etatu (2 razy w tygodniu od 10⁰⁰ do 14⁰⁰)

³⁴ Wykształcenie wyższe pedagogiczne, umowa zlecenie w godzinach (od 8⁰⁰ do 13⁰⁰).

³⁵ W sierpniu 2015 r. przedłożył świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w zakresie terapii i terapii zajęciowej uzyskując uprawnienia do wykonywania zawodu terapeuty zajęciowego.

aspiranta pracy socjalnej ($\frac{1}{4}$ etatu) i terapeuty zajęciowego ($\frac{1}{2}$ etatu). Od 18 maja 2015 r. zatrudniono instruktora muzykoterapii ($\frac{1}{8}$ etatu), a od października 2015 r. instruktora kulturalno-oświatowego na podstawie umowy o pracę ($\frac{1}{2}$ etatu)³⁶.

Celem zwiększenie zatrudnienia o ww. pracowników była pełniejsza realizacja zadań i uatrakcyjnienie oferty Domu, przez zapewnienie uczestnikom udziału z zajęciach zgodnych z zainteresowaniami i osobistymi predyspozycjami. DDPS w okresie objętym kontrolą nie posiadał podpisanych umów na świadczenia usług medycznych. Zapraszał natomiast lekarzy do wykładów na wybrane tematy, a także pielęgniarki na badanie ciśnienia i poziomu cukru we krwi. Dom korzystał z pomocy wolontariuszy zrzeszonych w kole Wolontariatu przy MOPS (młodzież), z młodzieżowego wolontariatu prowadzonego w Gimnazjum nr 2 oraz dorosłych wolontariuszy, prowadzących okresowo zajęcia z obsługi komputera, pilota wycieczek i przewodnika turystycznego oraz osoby prowadzącej wykłady z różnych dziedzin³⁷.

(akta kontroli str. 37, 44-51, 57-82)

4. W DDPS nie tworzone indywidualnych planów aktywizacji pensjonariuszy i nie prowadzono zajęć w oparciu o takie plany. Każda z przyjętych osób w okresie adaptacji prowadzona była przez asystenta socjalnego (psychologa). W indywidualnych rozmowach i podczas obserwacji ujawniała swoje potrzeby i oczekiwania. Pensjonariusze uczestniczyli w określonych formach wsparcia, z uwzględnieniem potrzeb zgłoszonych we wniosku o przyjęcie. Zarówno przy przyjęciu do Domu, jak i w czasie pobytu, pensjonariusz poznawał ofertę i przedstawiał własne potrzeby, a także był motywowany do korzystania z różnych form aktywizacji. Dom udzielał pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnych potrzeb.

W okresie adaptacji pensjonariusze decydowali się na zmianę deklarowanych przy przyjęciu form aktywizacji. Skład osób uczestniczących w poszczególnych rodzajach zajęć był zmienny, ale w miarę stałe były grupy: wokalna, korzystająca z muzykoterapii, gimnastyki rekreacyjnej, terapii zajęciowej oraz uczestnicząca w wykładach.

W DDPS nie prowadzono listy osób obecnych na zajęciach³⁸. Najbardziej zaangażowani seniorzy byli wyróżniani, m.in. przez honorowanie dyplomami i uczestnictwem w atrakcyjnych wyjazdach. DDPS prowadził natomiast listę obecności i rozliczenie osób korzystających z posiłków. Analiza listy za czerwiec 2015 r. wykazała, że z posiłków skorzystało 126 osób, z których 6 przyjęto w ciągu miesiąca³⁹, 85 korzystało przez pełny miesiąc, a pozostali byli nieobecni przez okres od 1 do 15 dni.

(akta kontroli str. 150-164)

W hierarchii artykułowanych potrzeb, dla większości pensjonariuszy możliwość korzystania z posiłków jest sprawą najważniejszą, kolejną było zaspokojenie potrzeb towarzyskich i rekreacyjnych, następnie korzystanie z terapii zajęciowej, różnych form aktywizacji fizycznej i umysłowej oraz edukacji. Rozkład tygodniowy zajęć (harmonogram) był umieszczany na tablicy ogłoszeń. W przypadku zaobserwowania u podopiecznych oznak zniechęcenia, apatii, podejrzenia depresji lub zaburzeń psychicznych, uzgadniano kontakt z psychologiem MOPS lub pracownikiem socjalnym, a jeśli potrzebna była pomoc medyczna, załatwiano wizytę w Poradni Specjalistycznej.

(akta kontroli str. 36, 57-61, 83-85)

5. W okresie objętym kontrolą, przez korzystanie z gier towarzyskich, organizowaniu zajęć z muzykoterapii, programów artystycznych przygotowanych przez pensjonariuszy i z ich udziałem, a także przez udział seniorów w uroczystościach państwowych i religijnych oraz organizowanych wyjazdach na wycieczki i do innych placówek, w celu

³⁶ Zarządzeniem Nr 6/2015 Dyrektora DDPS z 15 maja 2015 r. wprowadzono zmianę w regulaminie pracy, dodając w § 13 stanowiska: instruktor muzykoterapii i instruktor kulturalno-oświatowy.

³⁷ Historia miasta i okolic, życie i twórczość sławnych Polaków, najciekawsze wydarzenia historyczne, najciekawsze miejsca na ziemi, tradycje i obyczaje, żyj zdrowo itp.

³⁸ Realizacja poszczególnych zajęć odnotowywana jest w zeszycie zajęć prowadzonym przez asystenta socjalnego.

³⁹ W dniach 8, 9, 11, 15, 23 i 24 czerwca 2015 r.

wymiany doświadczeń, stworzone zostały sprzyjające warunki⁴⁰ do realizacji ciężących na DDPS zadań. W ramach terapii zajęciowej wykonywane były prace różnymi technikami, przy użyciu różnorodnych materiałów. Uczestnicy mieli także dostęp do zajęć z zakresu rekreacji ruchowo-usprawniającej, m.in. nordic walking, gimnastyki geriatrycznej.

W Domu przygotowywane i serwowane były pensjonariuszom dwa posiłki, a podwieczerek wydawany był „na wynos”. Podopiecznym oferowano pomoc w załatwieniu spraw osobistych. Umawiano terminy wizyt lekarskich, pomagano w wypełnianiu druków, uzyskaniu zapomogi, umożliwiano zasięgnięcie porady prawnika i psychologa. Ułatwiano kontakt ze środowiskiem lokalnym i osobami spoza Domu, współpracując z organizacjami pozarządowymi (wspólne imprezy i spotkania okolicznościowe z seniorami z organizacji pozarządowych, organizowanie pikników i zabaw mających otwarty charakter). Organizowano też spotkania integracyjne, zarówno w grupach rówieśniczych, jak i z udziałem dzieci i młodzieży.

(akta kontroli str. 31-32, 83-91, 131-146)

6. W latach 2013-2015 (I półrocze) odnotowano nieliczne skargi. Dotyczyły one głównie konfliktów między podopiecznymi⁴¹ oraz uwag, np. co do jakości posiłków (niesłone, twarde surówki). Skargi wyjaśniane były bieżąco, z uwzględnieniem artykułowanych uwag. W świetlicy udostępniono opieczętowaną skrzynkę skarg i wniosków, do której pensjonariusze mogli składać anonimowo skargi i wnioski. Dyrektor Domu przyjmowała interesantów w godzinach pracy, bez ograniczeń czasowych.

(akta kontroli str. 23-30, 52, 57-61, 131-146)

7. Badanie ankietowe, którym poddano 25 osób wykazało, że 22 osoby (88%) oceniło ofertę DDPS jako wystarczająco urozmaiconą, argumentując, że *zajęcia są urozmaicone, chętnie z nich korzystają, jest dobra atmosfera* (50%). Większość ankietowanych (23 osoby, tj. 92%) wskazało, że czas pobytu w DDPS jest dla nich wystarczający. Deklarowali, że najchętniej korzystają z zajęć usprawniających ruchowo (52%), tańca (24%) i śpiewu. Wszyscy stwierdzili, że lubią spędzać czas w DDPS (ze względu na: towarzystwo innych seniorów, brak poczucia osamotnienia, różnorodność zajęć umożliwiającą rozwój osobistych zainteresowań oraz atmosferę: *odnalazłam tu swoją pasję i miłych ludzi, nie jestem sama w czterech ścianach, bo są spotkania z miłymi ludźmi, można mile spędzić czas*). Pensjonariusze postulowali natomiast zwiększenie liczby zajęć usprawniających (więcej gimnastyki, zabaw tanecznych, śpiewu), wskazując, iż współpraca pracowników z mieszkańcami DDPS przebiega prawidłowo, a pracownicy wywiązują się z obowiązków.

(akta kontroli str. 176-227)

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Ankietowani seniorzy zwracali uwagę na potrzebę zwiększenia zakresu zajęć usprawniających (aktywizujących), w tym gimnastyki, zabaw tanecznych, śpiewu.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴², w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Dyrektora Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Sochaczewie, drugi do akt kontroli.

⁴⁰ Por. § 3 Statutu i § 5-6 regulaminu.

⁴¹ Korzystania z szatni (zamiana obuwia, zaginięcie rzeczy), korzystanie z tv.

⁴² Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

*Obowiązek
poinformowania NIK o
sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, Dyrektor Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Sochaczewie przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 18 grudnia 2015 r.

Kontroler
Elżbieta Sieteska-Nielepkowicz

Główny specjalista
kontroli państwowej

Dyrektor
Departamentu Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

z up. Andrzej Lewiński
wicedyrektor